

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفتهٔ منتهی به ۱۰۹/۰۹/۲۰۰۹

(شماره ۴۲)

۱۳۸۷ دی ماه ۲۲

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۱	۱- آمریکا
۶	۲- منطقه یورو
۱۰	۳- ژاپن
۱۲	۴- انگلیس
۱۵	۵- طلا
۱۷	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

۱۳۸۷/۱۰/۲۰ هفته منتهی به

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۱/۹

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۹ ژانویه	پنجشنبه ۸ ژانویه	چهارشنبه ۷ ژانویه	سه شنبه ۶ ژانویه	دوشنبه ۵ ژانویه	عنوان	جمعه ۲ ژانویه
۰/۶۴۷۱۸		۱/۵۲	۰/۶۵۷۱۸	۰/۶۵۱۳۶	۰/۶۵۵۶۵	۰/۶۵۶۷۰	۰/۶۶۴۰۳	۰/۶۵۸۱۵	SDR به دلار	۰/۶۵۰۹۹
۱/۴۵۲۸	(۱)	۳/۴۷	۱/۵۰۳۲	۱/۵۱۷۶	۱/۵۲۳۷	۱/۵۱۱۴	۱/۴۹۳۳	۱/۴۷۰۳	* لیره انگلیس	۱/۴۵۲۷
۱/۲۱۸۱	(۲)	-۲/۵۳	۱/۱۸۷۳	۱/۱۸۸۲	۱/۱۸۰۷	۱/۱۹۵۱	۱/۱۸۴۷	۱/۱۸۷۷	دلار کانادا	۱/۲۱۵۲
۱/۰۶۶۵	(۵)	۳/۷۷	۱/۱۰۶۸	۱/۱۱۴۰	۱/۰۹۳۱	۱/۱۰۱۵	۱/۱۱۵۰	۱/۱۱۰۳	فرانک سوییس	۱/۰۸۲۸
۹۰/۹۱	(۳)	۱/۴۲	۹۲/۲۰	۹۰/۳۰	۹۱/۰۷	۹۲/۶۵	۹۳/۶۸	۹۳/۳۳	ین ژاپن	۹۲/۲۱
۱/۳۹۷۹	(۴)	-۲/۸۰	۱/۳۵۸۷	۱/۳۴۵۲	۱/۳۷۱۲	۱/۳۶۳۷	۱/۳۵۲۱	۱/۳۶۱۷	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۳۸۸۱
۱/۵۴۵۲۱		-۱/۵۲	۱/۵۲۱۷۲	۱/۵۳۵۲۶	۱/۵۲۵۲۱	۱/۵۲۲۷۶	۱/۵۰۵۹۶	۱/۵۱۹۴۱	SDR به دلار	۱/۵۳۶۱۲
۸۷۳/+۱		-۲/۴۲	۸۵۱/۸۷	۸۶۰/۶۰	۸۶۰/۰۰	۸۴۳/۸۰	۸۴۵/۰۰	۸۴۹/۹۵	طلای لندن (هر اونس)	۸۷۷/۱۰
۸۷۵/۲۳		-۲/۶۶	۸۵۱/۹۶	۸۵۵/۶۰	۸۴۲/۲۰	۸۴۰/۰۰	۸۶۳/۵۵	۸۵۸/۴۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۸۷۵/۱۰
۴۳/+۵		۹/۲۲	۴۷/۰۲	۴۴/۴۲	۴۴/۶۷	۴۵/۸۶	۵۰/۵۳	۴۹/۶۲	نفت برنت انگلیس	۴۶/۹۱
۴۲/۵۰		۴/۷۴	۴۴/۵۱	۴۰/۸۳	۴۱/۷۰	۴۲/۶۳	۴۸/۵۸	۴۸/۸۱	نفت پایه آمریکا	۴۶/۳۴
۸۷۴۱		۰/۸۶	۸۸۱۶	۸۵۹۹	۸۷۴۲	۸۷۷۰	۹۰۱۵	۸۹۵۳	DOW-30 (بورس وال استریت)	۹۰۳۵
۸۸۰۳		۲/۴۱	۹۰۱۵	۸۸۳۷	۸۸۷۶	۹۲۳۹	۹۰۸۱	۹۰۴۳	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	تعطیل
۴۸۲۹		۱/۹۲	۴۹۲۲	۴۷۸۴	۴۸۸۰	۴۹۳۷	۵۰۲۶	۴۹۸۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۹۷۳
۴۴۲۷		۲/۴۶	۴۵۳۶	۴۴۴۹	۴۵۰۵	۴۵۰۸	۴۶۳۹	۴۵۸۰	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۵۶۲

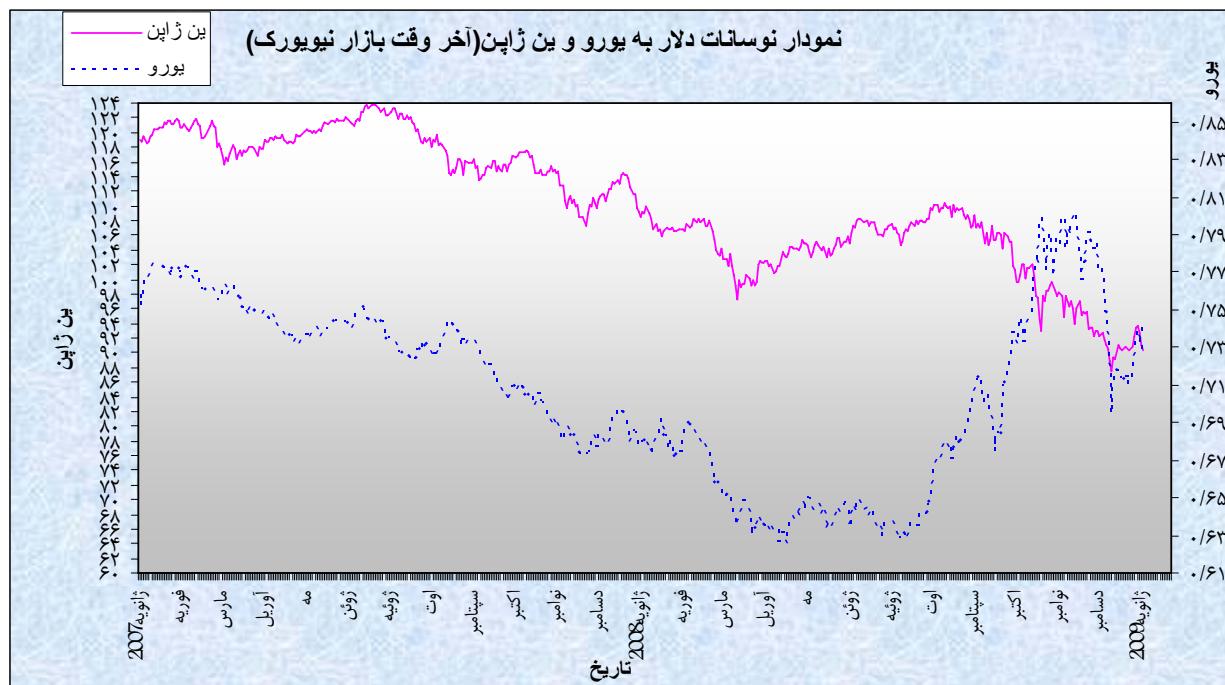
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای لیره انگلیس و دلار کانادا، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر لیره انگلیس $\frac{۳}{۴}۷$ درصد کاهش و در برابر ین و یورو به ترتیب $\frac{۱}{۴}۲$ درصد و $\frac{۲}{۸}۰$ درصد، افزایش داشت. به نرخهای آخر وقوعت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $\frac{۹۳}{۶}۸$ - $\frac{۹۰}{۳}۰$ ین و هر یورو در محدوده $\frac{۳۷}{۱}۲$ - $\frac{۳۴}{۵}۲$ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمده‌تاً تحت تأثیر برنامه جدید تحرک اقتصادی آمریکا، دورنمای نرخهای بهره کلیدی در آمریکا و سایر کشورهای عمدۀ صنعتی، ارقام اقتصادی منتشره در این کشورها و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اعلام شد که اوباما، رئیس جمهور منتخب

آمریکا ، قصد دارد که یک برنامه تحرک اقتصادی ۷۵۵ میلیارد دلار ارائه کند . حدود ۳۱۰ میلیارد دلار از این برنامه را کاهش مالیات شرکتها و طبقه متوسط تشکیل می دهد . برنامه مذکور ترکیبی از کاهش مالیاتها ، افزایش هزینه های زیربنائی و ایجاد استغال می باشد . انتظار می رود که اجرای چنین برنامه ای موجب خروج اقتصاد آمریکا از رکود اقتصادی و فروکش کردن بحران مالی گردد . در روز یکشنبه مطابق با ۴ ژانویه معاون بانک مرکزی اروپا گفت که احتمالاً برای رهایی از رکود اقتصادی به کاهش های دیگری در نرخ های بهره کلیدی نیاز است . ارقام منتشره در روزهای دوشنبه و سه شنبه نیز حکایت از کاهش فشارهای تورمی در ایتالیا ، اسپانیا و منطقه یورو داشت . همچنین در روز دوشنبه دولت آلمان تصمیم گرفت که کاهش مالیاتها را نیز در برنامه تحرک اقتصادی خود بگنجاند . موارد مذکور احتمال کاهش نرخ بهره کلیدی منطقه یورو از ۲/۵ درصد در حال حاضر به ۱/۷۵ درصد در هفته آینده را تقویت کرد . این امر سبب می شود تا تفاوت نرخهای بهره کلیدی آمریکا و منطقه یورو تا حدود زیادی به نفع دلار تغییر نماید . احتمال ارائه یک برنامه تحرک اقتصادی جدید ، احتمال کاهش نرخ بهره کلیدی منطقه یورو و افزایش شاخص های قیمت سهام آمریکا (در روز سه شنبه) ، سبب تقویت دلار در برابر یورو ، ین و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر در روزهای دوشنبه و سه شنبه گذشته شد . در روز چهارشنبه اعلام شد که بخش خصوصی آمریکا پس از آنکه در ماه نوامبر نیروی کار خود را ۴۷۶۰۰۰ نفر کاهش داد ، در ماه دسامبر نیز اقدام به کاهش ۶۹۳۰۰۰ نفری نیروی کار خود نمود . قبل از انتظار می رفت که تعداد شاغلین بخش خصوصی در ماه دسامبر فقط ۴۷۳۰۰۰ نفر کاهش یابد . در روز پنجشنبه نیز خبر مربوط به رشد شدید تعداد متلاضیان جدید استفاده از بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۳ ژانویه آمریکا منتشر شد . انتشار اخبار مربوط به کاهش شدید نیروی شاغل در بخش خصوصی در ماه دسامبر و افزایش شدید تعداد متلاضیان جدید استفاده از بیمه بیکاری ، احتمال کاهش شدید تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی ماه دسامبر آمریکا را تقویت کرد . انتشار ارقام مذکور سبب ضعف دلار در برابر یورو ، ین و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه گذشته

گردید. اما علیرغم ضعف شدید دلار در برابر یورو در روزهای مذکور، یورو نیز از موقعیت لرزانی برخوردار بود. چون ارقام منتشره در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه، حکایت از کاهش شدید شاخص قیمت تولیدکننده ماه نوامبر منطقه یورو و کاهش بی سابقه ۱۰/۶ درصدی صادرات آلمان در همان ماه داشت. در روز جمعه ارقام منتشره نشان داد که تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی در ماه دسامبر ۵۲۴،۰۰۰ نفر کاهش یافت. در حالیکه قبل انتظار می رفت تعداد شاغلین این بخش در ماه دسامبر ۵۵۰،۰۰۰ نفر کاهش یابد. کاهش کمتر از انتظار تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی سبب ترقی دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز جمعه شد. در روز جمعه کاهش شدید شاخص های قیمت سهام آمریکا سبب ریسک گریزی سرمایه گذاران و ضعف دلار در برابرین شد.

ب- بازار پولی داخلی

کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) در اجلاس قبلی خود در ۱۵-۱۶ دسامبر سال ۲۰۰۸ میلادی ، تصمیم گرفت که نرخ بهره کلیدی وجود فدرال را به سطح ۰/۵ درصد و نرخ بهره کلیدی تنزیل را به سطح ۰/۰۵ درصد کاهش دهد. اما علیرغم کاهش نرخ بهره کلیدی وجود فدرال به سطح بسیار نزدیک به صفر ، احتمال بروز دور تسلسل کاهش قیمتها (deflation) وجود دارد. بروز چنین شرایطی می تواند به کاهش تقاضا و تشدید رکود اقتصادی منجر شود . با توجه به اینکه نرخ بهره کلیدی در سطحی نزدیک به صفر قرار دارد ، بانک مرکزی برای تسهیل تر کردن سیاست پولی باید به ابزارهای غیر سنتی متول شود . از زمان شروع بحران نقدینگی در اوت سال ۲۰۰۷ میلادی تاکنون، بانک مرکزی از ابزارهای غیر سنتی نظری قبول وامهای پرداختی و اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی به عنوان ودیعه وامهای پرداختی و حتی خرید اوراق قرضه مذکور، استفاده کرده است . به احتمال بسیار زیاد این بانک به خرید اوراق قرضه دراز مدت برای تزریق نقدینگی به بازار نیز روی خواهد آورد . بانک مرکزی همچنین از روز دوشنبه ۵ ژانویه ، اجرای

برنامه خرید ۵۰۰ میلیارد دلار از اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی را شروع کرده است . هدف از این اقدام، کاهش داراییهای ریسک دار بانک ها و تشویق آنان به اعطای وام به نرخ بهره پایین تر می باشد .

جدول نرخهای بهره سپتامبر ۱۹۹۵ سه ماهه(به درصد)

متوسط هفته منتهی به ۹ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۲ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۲۶ دسامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۹ دسامبر	نوع ارز
۱/۳۷	۱/۴۳	۱/۴۷	۱/۶۶	دلار آمریکا
۲/۷۵	۲/۹۱	۳/۰۰	۳/۱۶	یورو
۰/۷۹۳	۰/۸۳۹	۰/۸۸۷	۰/۹۳۵	ین ژاپن
۲/۵۴	۲/۷۷	۲/۸۹	۳/۰۶	لیور انگلیس

ج- اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته ، هزینه های صرف شده در بخش ساختمان، پس از ۰/۴ درصد کاهش ماهانه در ماه اکتبر ، در ماه نوامبر بطور ماهانه ۰/۶ درصد و بطور سالانه ۳/۳ درصد ، کاهش یافت . قبل انتظار می رفت که هزینه های مذکور در ماه نوامبر بطور ماهانه ۱/۳ درصد کاهش یابد . ساخت مسکن در ماه نوامبر ۰/۴ درصد کاهش یافت و به پایین ترین سطح خود از ماه اوت سال ۱۹۹۹ میلادی به بعد رسید . با توجه به پایین بودن سطح صدور پروانه های ساختمانی ، احتمالاً در ماههای آینده نیز ساخت مسکن کاهش خواهد یافت . ضعف فعالیت بخش مسکن به همراه افزایش شدید قیمت نفت در نیمه اول سال ۲۰۰۸ میلادی ، در سوق دادن اقتصاد آمریکا به سوی رکود نقش عمده ای داشت . تقاضا برای اخذ وامهای رهنی پس از آنکه در هفته منتهی به ۲۶ دسامبر ۲۰۰۸ به بالاترین سطح پنج سال گذشته رسید ، در هفته منتهی به ۲ ژانویه ۲۰۰۹ میلادی ، حدود ۸/۲ درصد کاهش یافت . در طی چهار هفته گذشته ، این اولین هفته ای بود که تقاضا برای وامهای رهنی نسبت به هفته ما قبل کاهش نشان می دهد . به احتمال زیاد وام گیرندگان بالقوه به امید کاهش نرخ بهره وامهای رهنی ، تقاضای خود

را برای اخذ این نوع وامها به تأخیر انداخته اند. چون احتمال دارد که با ادامه خرید اوراق قرضه با پشتوانه رهنی توسط بانک مرکزی، نرخ بهره وامهای رهنی نیز کاهش یابد. از ماه اکتبر که بانک مرکزی برنامه خود برای خرید ۵۰۰ میلیارد دلار از اوراق قرضه با پشتوانه وامهای رهنی را اعلام کرد نرخ بهره وامهای رهنی ۳۰ ساله از ۶/۴۷ درصد به ۵/۰۷ درصد در هفته گذشته کاهش یافت. فروش اتومبیل در ماه دسامبر سال ۲۰۰۸ میلادی نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۶/۰ درصد کاهش یافت. فروش اتومبیل از ۱۶/۲ میلیون دستگاه در سال ۲۰۰۷ میلادی به ۱۳/۲ میلیون دستگاه در سال ۲۰۰۸ میلادی کاهش یافت. کاهش شدید فروش اتومبیل مخصوصاً در سه ماهه چهارم سال گذشته، سبب افزایش شدید موجودی انبار و به تبع آن کاهش شدید قیمت اتومبیل گردید. این امر برخی از اتومبیل سازان آمریکا و سایر کشورها را در معرض ورشکستگی قرار داد. بطوريکه وزارت خزانه داری آمریکا مجبور شد تا بطور علی الحساب مبلغ ۸/۰ میلیارد دلار وام در اختیار جنرال موتورز و کرایسلر (از تولید کنندگان اصلی اتومبیل در آمریکا) قرار دهد تا آنها را از خطر ورشکستگی برهاند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

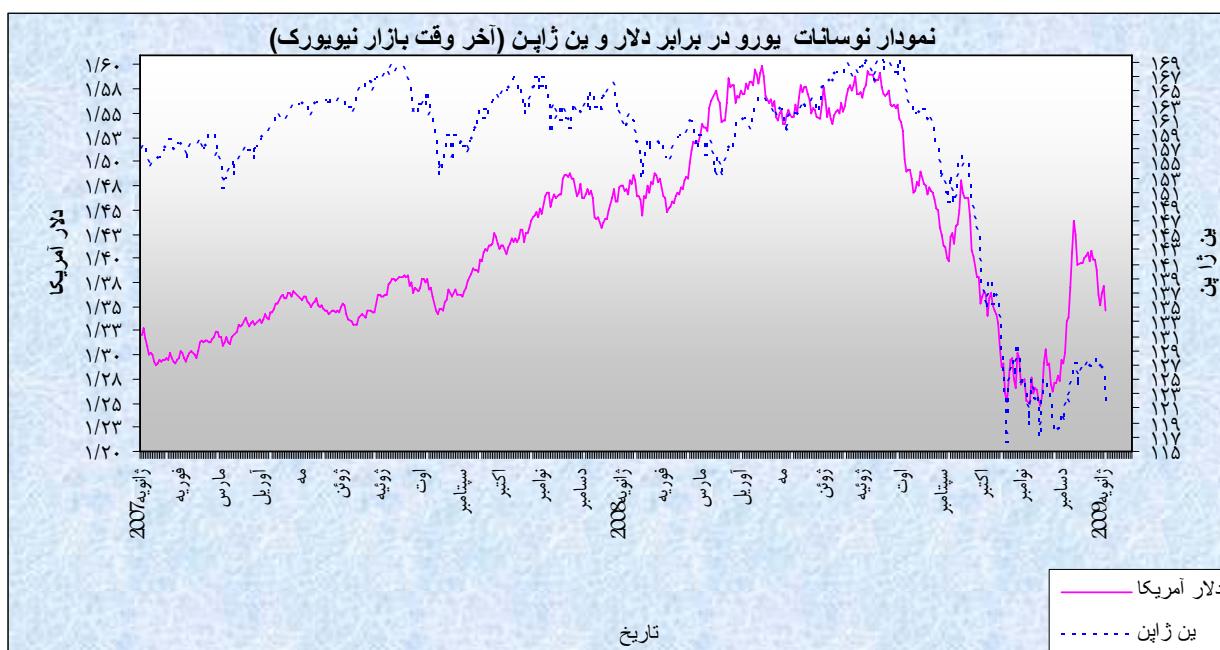
سال ۲۰۰۸												ماه	شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه		
۷/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	نرخ بیکاری(به درصد)	
	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۶	-۵۶/۰۸	-۵۹/۳۱	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)	
-۰/۶	۱/۵	-۴/۱	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۱/۱	۳/۷	۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)		
سه ماهه ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
			-۰/۵			۲/۸			۰/۹				

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمدۀ مورد بررسی، به استثنای فرانک سوئیس، تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۲/۸۰ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۷۱۲-۱/۳۴۵۲ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو به طور عمدۀ تحت تأثیر انتشار برخی اخبار و گزارش‌های اقتصادی، تصحیحات تکنیکی و بعضی عوامل دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه انتشار دو گزارش جداگانه نشان از ارقام ضعیف‌تر از انتظار تورم در دو کشور مهم اروپایی داشت. بر این اساس شاخص قیمت مصرف کننده در ایتالیا در ماه دسامبر نسبت به ماه قبل ۰/۲ درصد افت داشت و نرخ تورم در اسپانیا در ماه دسامبر به ۱/۵ درصد یعنی پایین‌ترین سطح خود طی ۱۰ سال گذشته رسید. این ارقام نشان داد که از فشارهای تورمی در منطقه یورو بطور

قابل ملاحظه ای کاسته شده است. از سوی دیگر آنجلار کل صدراعظم آلمان در برنامه تحرک آور اقتصادی خود متولّ به استفاده از ابزارهای مالی (کاهش مالیاتها) گردید. کاهش تورم از یک سو و سیاستهای مالی ابسطی از سوی دیگر، گمانه زنی ها در مورد کاهش نرخهای بهره در اروپا را افزایش داد. در روز سه شنبه گزارش انتشار یافته ای حاکی از آن بود که نرخ تورم منطقه یورو از ۲/۱ درصد در ماه نوامبر به ۱/۶ درصد در ماه دسامبر رسید. این گزارش کاملاً در راستای گزارش‌های تورمی روز قبل بود و احتمال اتخاذ سیاستهای پولی ابسطی را هر چه بیشتر تقویت نمود. عوامل مذکور سبب تضعیف یورو در برابر دلار در دو روز اول هفته گردید. در روز چهارشنبه نگرانیها نسبت به اوضاع اقتصادی آمریکا افزایش یافت؛ ضمن اینکه انتظار می‌رفت که نرخهای بهره در این کشور همچنان پایین بماند که این امر از مزیت نسبی این ارز نزد سرمایه‌گذاران می‌کاهد. در نتیجه یورو در برابر دلار تقویت شد. در روز پنج شنبه شاخص‌های سهام افت داشتند که افزایش تقاضا برای ارزهای مطمئن‌تر نظیر دلار را در پی داشت. یک گزارش منتشره نیز نشان از آن داشت که میزان صادرات آلمان در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل ۱۰/۶ درصد کاهش یافته است. شاخص وضعیت تجاری منطقه یورو نیز افت بدتر از انتظاری را نشان داد. در روز جمعه بوقت بازار لندن، فعالان بازار در انتظار منتشر شدن ارقام اشتغال آمریکا بودند که انتظار می‌رفت ارقام ضعیفی باشد. همچنین تولیدات صنعتی فرانسه افت بدتر از انتظاری را نشان داد که به فروشهای یورویی دامن زد. با توجه به این موارد ارزش یورو در برابر دلار در دو روز آخر هفته کاهش پیدا کرد.

ب - بازار پولی داخلی

هفته آینده پنج شنبه (۱۵ ژانویه) نشست شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اروپا برگزار خواهد شد. انتظار می‌رود که در این نشست نرخ بهره کلیدی با ۰/۵ درصد کاهش به ۲/۰ درصد برسد. برآورد اوضاع اقتصادی منطقه یورو چنین تصمیمی را ناگزیر می‌سازد. رشد ۰/۲- درصدی اقتصاد در سه ماهه های دوم و سوم نشان از رکود داشت. این موضوع و موارد دیگر سبب شده بسیاری از کارشناسان بانک مرکزی اروپا با تجدیدنظر نزولی در پیش‌بینی‌های قبلی خود برای سال آینده رشد منفی را پیش‌بینی نمایند. دیگر ارقام منتشره نظیر ارقام اقتصادی منطقه ای- بویژه در اقتصادهای بزرگی

نظیر آلمان- نیز شرایط مشابهی را به تصویر می کشد. از سوی دیگر نرخ تورم در ماههای اخیر کاهش داشته است. بنابراین شرایط برای سیاستهای پولی انساطی آماده و بلکه الزامی به نظر می رسد.

ج- وضعیت اقتصادی

شاخص قیمت تولید کننده پس از ۰/۸ درصد افت ماهانه در ماه اکتبر، در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل ۱/۹ درصد کاهش داشت. رشد سالانه این شاخص طی ماههای مذکور به ترتیب ۶/۳ و ۳/۳ درصد بود. رشد سالانه شاخص قیمت مصرف کننده از ۲/۱ درصد در ماه نوامبر به ۱/۶ درصد در ماه دسامبر رسید که نرخ تورم ماه دسامبر نیز از میزان پیش بینی شده (۱/۸ درصد) نیز پایین تر بود. اصلی ترین عوامل افت تورم باز هم مربوط به کاهش شدید قیمت انرژی و مواد غذایی است. خرده فروشی پس از ۱/۰ درصد کاهش ماهانه در ماه اکتبر، در ماه نوامبر ۰/۶ درصد رشد نشان داد. این ارقام به طور سالانه در ماه اکتبر ۲/۳ درصد و در ماه نوامبر ۱/۵ درصد افت داشت. خرده فروشی در ماههای اخیر نسبت به ارقام مشابه سال گذشته به طور متواتی دچار افت بوده است. نرخ بیکاری از ۷/۷ درصد در ماه اکتبر به ۷/۸ درصد در ماه نوامبر بالغ گردید. نرخ بیکاری در سال ۲۰۰۸ بطور محسوسی رو به بدتر شدن نهاد بطوریکه از ۷/۱ درصد در ماه ژانویه به رقم ذکر شده در نوامبر رسید. شاخص اعتماد اقتصادی از ۷۴/۹ در ماه نوامبر به رقم بی سابقه ۶۷/۱ در ماه دسامبر کاهش یافت. شاخص فعالیت بخش خدمات از ۴۲/۵ در ماه نوامبر به ۴۲/۱ در ماه دسامبر کاهش پیدا کرد که تنها اندکی از رقم پیش بینی شده توسط تحلیل گران (۴۲/۰) بیشتر بود. نرخ ماه به ماه تورم آلمان در ماه دسامبر ۰/۷- درصد و نرخ سالانه ۱/۹ درصد بود. این ارقام در مقایسه با ارقام ماه نوامبر بطور قابل ملاحظه ای نشان از افت تورم دارد. نرخ تورم این کشور برای کل سال ۲۰۰۸ ، ۲/۵ درصد بود. همچنین نرخ بیکاری در این کشور در ماه دسامبر برای اولین بار از فوریه ۲۰۰۶ تاکنون افزایش یافت.

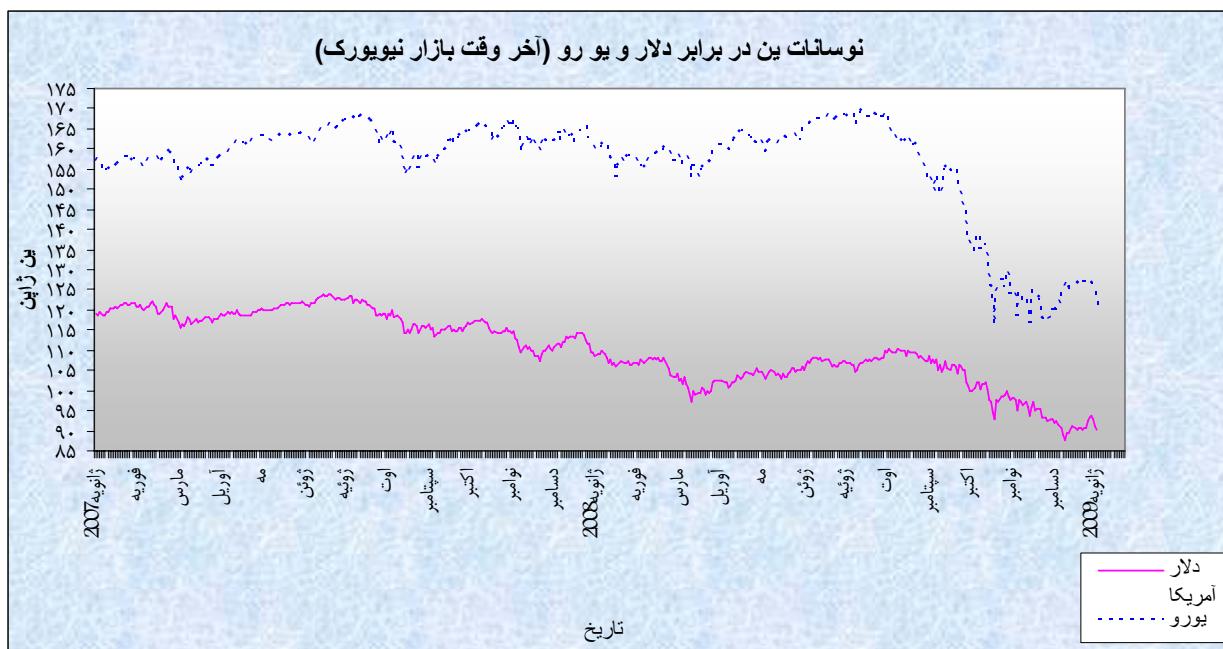
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

سال ۲۰۰۸											شاخصهای اقتصادی
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه	
نرخ بیکاری (به درصد)											
موازنۀ تجاری (به میلیارد دلار)											
درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی											
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)											
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)											
سه ماهه سوم				سه ماهه دوم ۲۰۰۸				سه ماهه اول ۲۰۰۸			
۰/۶				۱/۴				۲/۱			

۳- ژاپن

الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ باستثنای یورو و فرانک سویس تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل $1/42$ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $93/33 - 90/30$ ین معامله گردید. روز دوشنبه در بازار آسیا، دلار آمریکا حرکت قدرتمندانه ای را به نمایش گذاشت و در اولین روز کاری واقعی در سال ۲۰۰۹، به دلیل بازگشت شرایط ریسک گریزی، در مقابل ارزهای اصلی بازار تقویت شد. تقاضای خرید دلار در معاملات صبح روز دوشنبه، پس از اعلام طرح 310 میلیارد دلاری اوپاما برای تحریک رشد اقتصادی (از جمله کاهش مالیات‌ها) شدت بیشتری یافت. همین موضوع بازارهای سهام آسیا را نیز تقویت نمود. فشار بر یورو که از روز قبل اغاز شده بود در روز سه شنبه کماکان ادامه یافت. در این روز دلار دلار رفته در برابر ین تقویت گردید. در معاملات روز سه شنبه، $UsdJpy$ با صعودی قابل توجه به نرخ $93,80$ (سطح اوایل

ماه دسامبر) بازگشت . روز چهارشنبه به دلیل نگرانی های موجود از اعلام ضعیف آمارهای اقتصادی آتی در ایالات متحده، دلار تحت فشار نزولی بویژه در برابر لیره و یورو قرار گرفت. اما در روز پنجشنبه در بازار آسیا، باز هم دلار قدرتمند ظاهر شد و ظهور مجدد شرایط ریسک گریزی در بازارهای مالی، حرکت نزولی پیش آن را متوقف ساخت. برخی از عوامل از جمله؛ اعلام بسیار ضعیف و دور از انتظار تعداد اشتغال بخش خصوصی (ADP) آمریکا، افت قیمت شاخصهای سهام و اعلام افزایش ۲ درصدی میزان ذخایر نفتی که در نتیجه به کاهش قیمت کالاهای استراتژیک انجامید، خوشبینی اولیه بازار نسبت به بهبود شرایط ریسک پذیری را کاهش داده و باز دیگر توجه سرمایه گذاران را به معاملات مطمئن معطوف نمود. در روز جمعه به دلیل شرایط عدم اطمینان که بواسطه گزارش ارقام ضعیف اشتغال امریکا (NFP) در متن بازار حاکم بود، دلار در برابرین تضعیف شد و در مجموع در روندی خنثی در برابر سایر ارزها قرار گرفت.

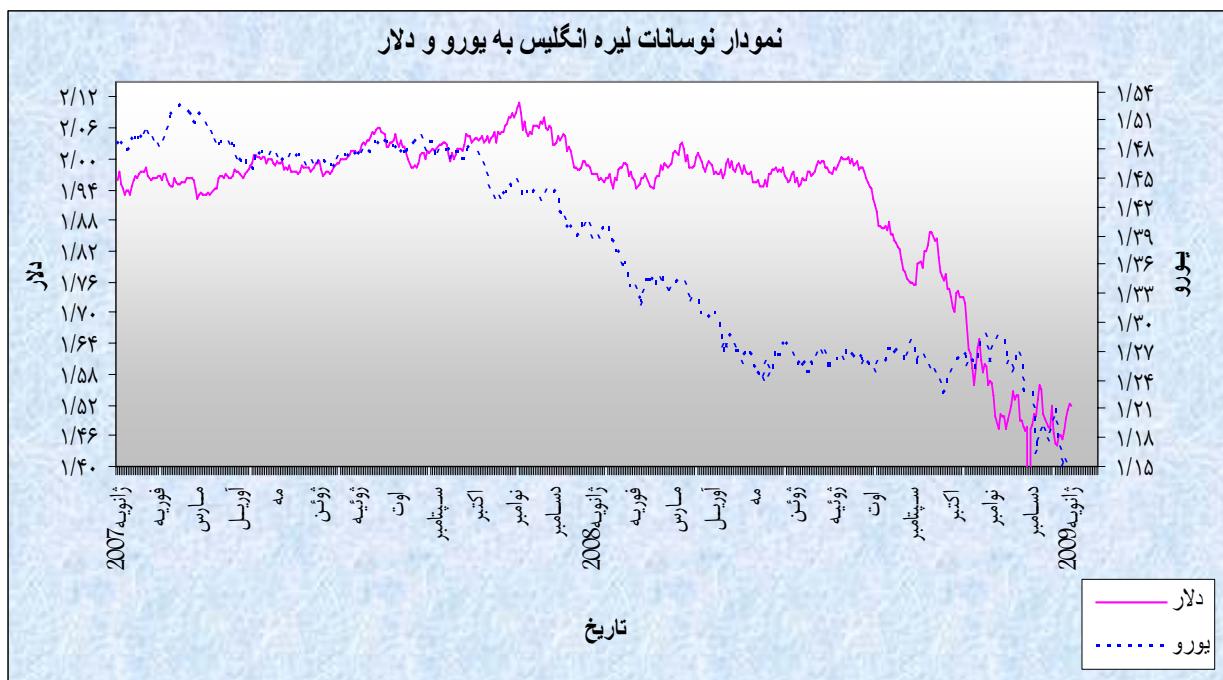
عمله ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن																					
سال ۲۰۰۸																					
نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	شاخصهای اقتصادی										
۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری (به درصد)										
-۲/۳۱	۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	موازنۀ تجارتی (به میلیارد دلار)										
-۸/۱۰	-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی										
۱/۰۰	۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)										
سه ماهه چهارم		سه ماهه سوم		سه ماهه دوم		سه ماهه اول		سه ماهه سوم		سه ماهه دوم											
-۰/۵		-۰/۴		-۰/۴		-۰/۴		-۰/۴		-۰/۴											
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)																					
۳/۲																					

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی تقویت گردید. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار $\frac{3}{47}$ درصد افزایش داشت. به نزخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده $1/470.3 - 1/523.7$ دلار معامله گردید.

اعلام اولیه طرح محرک اقتصادی جدید در ایالات متحده و انتظار برای کاهش نرخ بهره بانکهای مرکزی اروپا و انگلیس موجب شد، روز دوشنبه، دلار در برابر یورو وین به شدت تقویت شود. در ابتدای هفته گذشته اعلام شد آقای اوباما، رئیس جمهور منتخب ایالات متحده در تلاش برای تصویب بسته محرک اقتصادی ۷۷۵ میلیارد دلاری است که بخشی از آن - به میزان ۳۱۰ میلیارد دلار-

به معافیت های مالیاتی اختصاص خواهد یافت. انتشار این خبر با استقبال سرمایه گذاران مواجه گردید. با بهبود شرایط ریسک پذیری و ظهور بارقه های امید از بهبود شرایط اقتصاد جهانی در سال جاری، بازارهای سهام در اروپا آسیا تقویت شدند و در نتیجه، ین ژاپن به پایین ترین نرخ ۴ هفته گذشته در برابر دلار رسید. اعلام ضعیف و کمتر از حد انتظار آمارهای تورم در منطقه یورو و نیز تصمیم آلمان برای کاهش مالیاتها، فشارهای زیادی را به بانک مرکزی اروپا (ECB) برای تعديل بیشتر نرخ بهره افزود. بدین جهت، یورو با سقوط به پایین نرخ ۳ هفته گذشته در برابر دلار رسید. به گفته تحلیلگران، با توجه به آمارهای منفی اقتصادی در منطقه یورو، حرکت سعودی یورو در ماه دسامبر بسیار شدید و نامعقول بوده است. سقوط شدید یورو موجب شد پوند انگلیس بخشی از سقوط اخیر خود در برابر ارز واحد اروپایی را جبران کند. هفته گذشته، قیمت برابری EurGbp به رکورد سعودی و نزدیک به محدوده برابری یکسان دو ارز (Parity) رسیده بود. روند سعودی لیره در ادامه هفته نیز ادامه داشت. در واقع تحلیلگران براین باورند که کاهش ۳۰ درصدی ارزش یورو در برابر دلار و یورو طی چند ماه گذشته ناشی از بدینی های اقتصادی بوده است که هم اکنون در اقتصاد انگلیس مشاهده می شود، و قسمت عمده ای از تضعیف اقتصادی انگلیس در ارزش پول ملی این کشور لحاظ شده است. همین موضوع باعث شد تا در روز پنج شنبه که بانک مرکزی شبه جزیره بهره کلیدی خود را با نیم درصد کاهش به ۱/۵ درصد رساند و با وجود انتشار برخی ارقام نامناسب اقتصادی که حکایت از تشدید رکود اقتصادی در این کشور را داشت لیره در برابر تمام ارزهای اصلی بازار تقویت گردید.

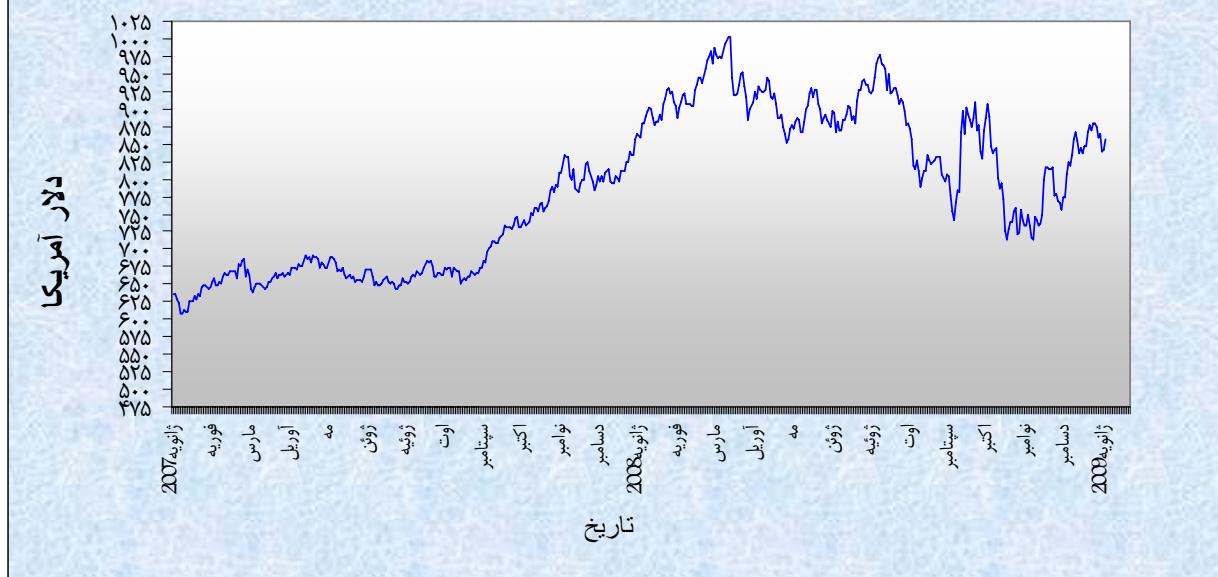
عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس											
سال ۲۰۰۸											
نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	ماه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	شاخصهای اقتصادی ماه
۳/۳	۳/۱	۲/۹	۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۶/۵۹	-۶/۳	-۸/۸۷	-۱۶/۴۹	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	موازنۀ تجارتی (به میلیارد دلار)
-۲/۳۰	-۱/۷	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۴/۱	۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه چهارم ۲۰۰۸	سه ماهه سوم ۲۰۰۸	سه ماهه دوم ۲۰۰۸	سه ماهه اول ۲۰۰۸								رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	-۰/۶	۱/۵	۳/۲								

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک در برابر دلار ۲/۶۶ درصد کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۸۴۰/۰۰-۸۶۳/۵۵ دلار، در نوسان بود.

نوسانات قیمت طلا در هفته گذشته، عمدها تحت تأثیر خبر مربوط به ارائه یک برنامه تحرک اقتصادی در آمریکا، نوسانات دلار، نوسانات قیمت سهام و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه خبر مربوط به تصمیم رئیس جمهور منتخب آمریکا به ارائه یک برنامه تحرک اقتصادی، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو، ترقی دلار و کاهش واردات طلا توسط هند، موجب کاهش شدید قیمت طلا در بازارهای جهانی شد. در روز سه شنبه تشدید حملات رژیم صهیونیستی به نوار غزه و انتشار اخبار مربوط به کاهش سفارشات کالاهای کارخانه‌ای و کاهش فروش قولنامه‌ای خانه‌ها در آمریکا، سبب تقویت قیمت طلا گردید. اما در این روز ادامه ترقی دلار در برابر

نمودار نوسانات قیمت هر اونس طلا به دلار آمریکا(آخر وقت بازار نیویورک)

یورو تا حدودی از شدت فشار صعودی بر قیمت طلا کاست. در روز چهارشنبه شاخص های قیمت سهام در آمریکا به شدت کاهش یافتد. علت این امر انتشار اخباری مبنی بر کاهش شدید شاغلین بخش خصوصی ماه دسامبر آمریکا، احتمال کمتر از انتظار بودن درآمد سه ماهه چهارم شرکت Intel Corp و کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، بوده است. کاهش قیمت سهام سبب افزایش تقاضا برای ودیعه توسط وام دهنده‌گان شد و به تبع آن سرمایه گذاران قسمت قابل توجهی از طلای خود را برای تأمین نقدینگی مورد نیاز فروختند. این امر سبب شد تا در روز چهارشنبه قیمت هر اونس طلا حدود ۳٪ درصد کاهش یابد. با این وجود در این روز بانک انگلیسی HSBC پیش بینی خود در مورد قیمت طلا در سال ۲۰۰۹ را از هر اونس ۸۰۰ دلار به هر اونس ۸۲۵ دلار افزایش داد. بر طبق پیش بینی این بانک، ضعف شدید اقتصاد جهانی موجب افزایش تقاضا برای طلا در سال ۲۰۰۹ می‌شود. در روز پنجشنبه ضعف دلار و نگرانی نسبت به دورنمای بازار اشتغال سبب تقویت قیمت طلا شد. در روز جمعه علیرغم ترقی دلار و انتشار ارقام بهتر از انتظار اشتغال ماه دسامبر آمریکا، قیمت طلا اندکی افزایش یافت. چون علیرغم بهتر از انتظار بودن ارقام اشتغال، این ارقام حکایت از ضعف شدید اقتصاد آمریکا داشت.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۴/۷۴ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۸/۸۱-۴۰/۸۳ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته به طور عمده تحت تأثیر انتشار برخی اخبار اقتصادی،

شرایط اقتصاد جهانی، عوامل فنی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اخبار منتشره حاکی از شدت گرفتن تهاجمات به نوار غزه بود. از سوی دیگر طبق آخرین تصمیم اتخاذ شده توسط اوپک (در نشست ۱۷ دسامبر)، اعضای این سازمان از ابتدای ماه ژانویه ملزم به کاهش تولید هستند. عربستان سعودی هم به خریداران خود از افزایش قریب الوقوع قیمت های نفت خبر داد. شرکت نفت دولتی این کشور (Aramco) بهای رسمی نفت سبک برای فروش به آمریکا و آسیا در ماه فوریه را افزایش داد. همچنین در پی اختلاف میان روسیه و اوکراین بر سر قیمت گاز، دولت روسیه عرضه این ماده به جنوب شرقی اروپا را ناگهان به میزان ۲۴/۷ درصد پایین آورد. بنا به دلایل مذکور، قیمت نفت خام در اولین روز هفته ترقی یافت. در روز سه شنبه پیشاپیش انتشار ارقام هفتگی موجودی انبار نفت آمریکا، معامله گران اقدام به فروشهای سودجویانه نمودند. در روز چهارشنبه، اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا گزارش هفتگی خود از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور را منتشر نمود.

بر اساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام در هفته متنهی به ۲ ژانویه نسبت به هفته ماقبل آن به میزان غیرقابل انتظار ۶/۷ میلیون بشکه افزایش نشان داد در حالیکه پیش بینی می شد این افزایش تنها ۹۰۰ هزار بشکه باشد. میزان ذخایر این ماده در منطقه Cushing ایالت اوکلاهما- محل تحويل محموله های نفتی مبادله شده در بازار نیویورک- ۴/۱ میلیون بشکه افزایش داشت و به سطح بی سابقه ۳۲/۲ میلیون بشکه رسید. ارقام فوق نشان از ضعف تقاضا برای نفت دارد. از سوی دیگر ارقام ضعیف اشتغال که در این روز منتشر گردید ضمن تشدید نگرانیها نسبت به اوضاع اقتصادی موجب افت بازار سهام گردید. این نگرانیها در روز پنج شنبه نیز علیرغم تلاشهای باراک اوباما رئیس جمهور منتخب ایالات متحده جهت کسب حمایت از برنامه های اقتصادی خود ادامه داشت. خبر مربوط به فروشهای ضعیف تر از انتظار در فروشگاههای زنجیره ای Wal-Mart نشان از ضعف مخارج مصرفی در آمریکا داشت که طبعاً افت تقاضا برای نفت و فرآورده های آن را نیز در بردارد. در روز جمعه گزارش اشتغال آمریکا نشان داد که نرخ بیکاری در این کشور به بالاترین سطح خود طی ۱۶ سال گذشته رسیده

است. این موضوع به نگرانیهای اقتصادی دامن زد. همچنین خبرهایی از انجام توافق میان روسیه و اوکراین بر سر انتقال گاز شنیده می‌شد. شرکت گاز اوکراینی Naftogaz خبر داد که شرکت روسی Gazprom برای از سر گیری انتقال گاز اعلام آمادگی کرده است. بنا به کلیه دلایل یاد شده بهای نفت در چهار روز آخر هفته سیر نزولی پیمود.

جدول ۱- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۹ ژانویه ۲۰۰۹

متوسط هفته	روزهای هفته						عنوان
	جمعه ۹ ژانویه	پنجشنبه ۸ ژانویه	چهارشنبه ۷ ژانویه	سه شنبه ۶ ژانویه	دوشنبه ۵ ژانویه		
۴۷/۰۲	۴۴/۴۲	۴۴/۶۷	۴۵/۸۶	۵۰/۵۳	۴۹/۶۲	نفت برنت	
۴۴/۵۱	۴۰/۸۳	۴۱/۷۰	۴۲/۶۳	۴۸/۵۸	۴۸/۸۱	نفت پایه آمریکا	
۴۴/۵۰	--	۴۲/۱۳	۴۵/۷۵	۴۶/۲۷	۴۳/۸۶	نفت اوپک	